

Szerkesztői iroda:
Nagyenyeden
A KIADÓHIVATALBAN
hová
lap szellemi részét illető
közlemények küldendők

Kiadóhivatal:
Wokál János könyvkereskedése
hová
az előfizetések és hirdetések
bérmentesen küldendők.
Kéziratok nem adóznak vissza.

KÖZÉRDEK

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy
vidékre postán küldve
egész évre 4 frt,
félre 2 frt,
negyedévre 1 frt.

Hirdetmények díja:
3 hasábos petit sorért, vagy
ennek helyéért 5 kr.
Bélyegdíjért külön 30 kr.
Nyilttér sora 15 kr.

A természet barátaihoz s a sport kedvelőkhöz.

Bámulatos az, hogy mennyi kincset, a természet mennyi szépségét rejti magában hazánk földje, de még bámulatosabb az, hogy ennyi gazdagság, ennyi szépség oly kevés hazánkfia előtt ismeretes. Ellehet mondani, hogy utazni szeretők intelligenciánk nagy része előtt sokkal ismertebbek Schweitz hófódté havasai, gyönyörű völgyei, Németország nagy városai, Olaszország narancsos berkei stálan Egyiptom guláit is többen látták, mint pl. a Retyezát s a Pareng vidékét, melyeket azonban évről-évre több angol látogat meg. A „Detonata“, a skarisorai jégbarlang, a vidrai vizesések, az a tömérdek gyógyerejű ásvány forrás, a Székelyföld érdekességei nagyon csekély vonzerővel bírnak, — igen természetesen mert még — nincsenek „felfedezve“, felkeresésük nincs divatba hozva: Az is igaz, hogy a külföld s ennek példája nyomán újabbban a felsőmagyarországiak is mindent megtesznek a kényelmes közlekedés, jó ellátás — és a mi szintén nélkülözhetetlen: a valóságnak megfelelő jó reklam dolgában.

Valóban ideje volt már, hogy ezen — mondhatni siralmas állapotnak vége vessék s egy, az egész országra kiterjedő mozgalom induljon meg a végből, hogy hazánk mielőttünk s a külföld előtt is kellesse ismerve és méltatva legyen. A gazda, a kereskedő, a vállalkozó, a természetbúvár s a testet edző sportot kedvelők előtt egyaránt kívánatos és helyes munkát végez az E. M. K. E. midőn e lapokban olvasható „Felhívás“-ban jelzett módon egy „Kárpát egyesület“ létesítését

TÁRCZA.

Emlékezés Nagyenyed pusztulására.

(1849. Január 8.)

Szilágyi Farkastól.

(Folytatás.)

Én azon utcára estem, mely a kollégium előtt vonul el (Felenyed felé*) A templom körüli épületek lángjai teljes világosságot árasztottak ott körül be. Megható és elsomorító látványt nyújtott a nagy collegium előtti tér! Mert az épület maga nem égett, de ablakai már jó része össze voltak törve, a térre kiváltak szórva a temérdek mennyiségű kéziratok, nagy halmazokban a könyvek; szerteszét szórva hevertek a természetani, természetrajzi eszközök, kitémőtt állatok, madarak nagy mennyisége! Ezeket kellett nekünk keresztül gázolnunk! Én, mint diák ember, felkaptam egy szép, nagy fehér kutyabőrbe kötött, aranymetszésű könyvet, még arra is emlékszem, hogy kül oldalára díszes aranyezirádák voltak nyomva, a hónom alá kaptam. Ezt azonban (nagy sajnálatomra) később alkellott dobnom, mert a mint tovább hatoltunk a sötét utcában, innen onnan szemben is lövöldöztek reánk, tovább oláh tömegre is akadtunk s így két kére is kellett fogni a szuronyos fegyvert.

De csakhamar futásra vettük a dolgot s mi egészen kiűztük őket a városból, sőt azontal is egy darabocskáig. A város végén az a jelenet adta elé magát, hogy egy oláh ház ajtajában az egyik honvéd egy oláhot pillantván meg, elkáromkodja magát s már felemelte fegyverét, midőn éles sikoltással két fiatal (oláh női öltönybe öltö-

vette czélba, melynek pártolását a legmelegebben ajánljuk vármegyénk minden fiának figyelmébe.

Főlhívás.

Az Emke igazgató választmánya f. hó 12-én tartott üléséből kimondta: saját erkölcsi és társadalmi szervezete erejének felhasználásával egy önálló Erdélyrészi Kárpát Egyesület létrehozatalát. Részletes és beható tanulmány után, minden lehetőség egybevetésével, állapotot meg abban, hogy az Erdélyrészi Kárpát Egyesület az Emkétől s minden más létező hazai Kárpát- és rokon egyesülettől külön és önállólag alkossa meg.

A legfőbb indokok erre nézve, hogy míg egyfelől az e téren várakozó nagyszabású teendők, ezek természetesen, s személyes érintkezéseinkből tapasztalva: a közönség hangulata, az ügy érdekében egy külön egyesületet követelnek; — másfelől egy az Emke-től külön munkáló Kárpát egyesület a leghivatottabb arra, hogy országrészünk minden önállóbb polgárt belépésre s eként az egy más-hoz való testvéri közlekedésre bírassa, minőre az egyesületnél kedvezőbb társadalmi találkozó hely ez idő szerint alig kínálkozhatnék. Viszont egy külön egyesületre nézve sokkal könnyebb lesz akár az ez idő szerint Lőcséről igazgatott „Magyarországi Kárpát Egyesület“-tel, akár a Nagyszababban létezővel, akár pedig mindkettővel való szövetség, vagy egybeolvadás, a mi pedig előbb és utóbb is — a kérdés természetéből folyólag — merjük állítani, rövid idő alatt, a magyar Kárpát-mozgalom sikere és különösen éppen az erdélyi rész érdekében országosan be fog állani!

Eppen a jelzett lehetőségre tekintettel becsátja ki az Emke jelen felhívóját és aláírási ívét aként, hogy a czél körülírása és a belépés feltételei, a többi rokon egyesületre való tekintettel, már most a jövőt elélegezhessék. Legelső lévén pedig mindjárt az aláírásnál az egyesület czéljainak már most alapvetésében minden kétséget kizáró meghatározása, ezt a az aláírásnál kötelező program és a továbbiak alapját képező elvek gyanánt a következőkben összegezzük:

Az Erdélyrészi Kárpát Egyesület czélja lesz az erdélyrészi Kárpátok és közti részek feltárása: az erdélyi

rész közgazdasági és culturalis fejlesztése érdekében ez országrészben a hazai és külföldi személyforgalom emelése; a közönségnek fürdőinkbe és létesülendő klimatikus nyaraló és üdülő helyeinkre vonzása; az országrésznek turisztikai szempontból ismertetése: a hegységek, folyók s eddig járhatatlanabb helyek elnevezéseinek helyes megállapítása s törvényes uton biztosítása; hegységeinknek országrészünknek lehetőleg tudományos szempontból is főleg olyképp leírása; hogy ez ekként nyert eredmények, természetes kincseink javára, a ipar fejlődésére a vállalkozó tőke ide vonzása által értékesíthetők legyenek: az általános program keretében különösen az erdélyi részt az anyaiállamtól elválasztó behegyek turisztikai megközelítése és kiművelése; általan az erdélyi rész iránti érdeklődésnek minél szélesebb körben fölkelte és terjesztése stb.

E czélok elérésének egyesületi uton elősegítését mely czélok kibővítése s eszközeinek meghatározása az alakuló közgyűlés, illetve az új egyesület feladata lesz, ezennel aláírást nyitunk és gyűjtünk, és pedig az egyöntetűsége való tekintettel, miként ez a jelzett fennálló testvéregylettel van: alapítottságra egyszersmindenkorra lefizetett 30 frttal, rendes tagságra évi 2 frttal.

Az aláírási ívek és az összegek az Emke-hez, mint alapító anyagegyülethez f. év végéig küldendők be.

Az Emke igazgató választmánya a jelentkező tagokat törzskönyvbe szedvén s a beérkezett összeget külön takarékpénztárral kezelvén, a tagokat, mihelyt legalább 100 aláírás együtt lesz, két héttel előre való hirdetés alapján Kolozsvára alakuló közgyűlésre hívja össze, s addig az alapszabály tervezetet — mire báró Jósika Samuel előnklete alatt egy bizottság küldetett ki, s mibe az Emke viszonya az új egyesülethez szabatosabban is körülírva lesz — elkészítvén, ezt ekkor az alakuló közgyűlés elé terjeszti, mely alkalommal külön tisztikaral és választmánnyal az erdélyrészi Kárpát Egyesület önállólag megalakul.

Az Emke ekkor az alapszabály-javaslat kapcsán átadja a tagok kész törzskönyvét, a bejött összegeket, az az ügyre vonatkozólag addig gyűlt és rendezett levéltári anyagot, és a szükséghez képest az Emke ig. választmánya által meghatározandó alakban hozzá járuland az új

a vedret, nem ment tovább. Világot csináltak, benéztek s iszonyonnyal látták, hogy a kut csaknem tele van megölt magyarok hulláival! (ez ha jól emlékszem a mostani magyeház s kórház környékén volt). Mások, hogy ők egy pincze ablakán némi világosságok vevőn észre, behatoltak, s ott bevett fenekü hordók stb. közt, dorbezőlő oláhokra akadtak, kik közül egyet sem hagytak életben.

Ilyen pincsei jelenet több is volt. Meg mások, hogy ők elbujt magyarokat minő helyeken és helyzetben találtak fel, hogy mentették meg azokat az oláhok örködése alól, némelyeket éppen a kezökből.

Végre, miután a piacra senki sem jött több számbavették a honvédek, s kitűnt, hogy egyetlenegy sem hiányzik és egy sem sebesült meg, az ott lévő menekülőkkel együtt visszaindultunk azon utcán, a melyen bejöttünk volt.

Lehetett ekkor egy 10 óra. A város végén megtaláltuk az ott hagyott szekereket. Ide még az erdőkből is jöttek azalatt menekülő magyarok.

A szekereket mind megtöltötték a menekülő nők, gyermekek s férfiak is, minthogy némelyek meglehetősen holmival jöttek (ágyemű, ruhafélék stb., butor darabot nem volt szabad feltenni). hát a szekerek sajátságosan néztek ki az össze-vissza hányt holmik és emberek halmazára alatt. A menekülők közül még most is sokan ordítottak, sirtak; gyermekek, nejk vagy férjök nevét kiabálva; kétségbe voltak esve, hogy hát ők menekülnek, azokról pedig semmit sem tudnak.

Voltak olyanok is, kik leugorva a szekerekről, esküdtöttek: hogy ők egy tapodtat sem mennek addig, míg ez vagy ama hozzátartozóikat fel nem találják. azonban a titubálásokat véget vetettek főbbjeink. Mert bár végre lett hajtva a vakmerő vállalat, az igazi aggodalom sőt félelem még csak most kezdődött igazán, mely még a fegyveres honvédek szívét is uralni kezdte. Én nem tudom, hogy áradt szét kis táborunkban az a

* Várazeg utca.

egyesület más anyagi támogatásához is. Általán az anyaegetéslet további befolyása az alapszabályokban lesz körülírva.

A tagoknak az alapszabályok megfelelő előnyöket biztosítandnak.

Nagy és üdvös cél körül sorakozásra kéri az Emke a hazafias társadalom tagjait. Az áldozat esekély, az eredmény, melyet általa mind nemzetgazdasági, mind közjótékonyági, mind pedig testvériségi és nemzeti tekintetből elérni lehet, ki nem számítható!

Kelt Kolozsvárt az Emke ig. választmányának 1890. nov. hó 12-én tartott üléséből.

Gróf Bethlen Gábor,
elnök.

Sándor József,
főtákar.

T. szerkesztőség!

A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara felállításának alkalmából, egy hely és idő meghatározás nélkül megjelent hivatalos hirdetőment „felületes”-nek neveztem. Tele volt másnemű fogyasztásokkal is. Szerzője t. Erődi Mihály főispáni titkár ur ezért illetlenül meg-támadott. A kérdés elmérgesedett. A sajtótörvényekre hivatkozva, kitértem a főispáni titkár ur további támadásai elől. Ezért egy röpiratot adott ki, mely szennyes kézzel becsületesen gázol. Megtettem a kellő jogorvoslatot a szerző ellen.

Az ide mellékelt közlemények ezen eljárásomról tanuszkodnak.

Az írói függetlenség nevében, a szabad sajtó védelme alatt, nem akarok a megfélemlítéstől visszariadni s elvárom a keresett jogorvoslatot.

Kartársi tiszteletem és üdvözlétem mellett kívántam becses tudomására juttatni eljárásomat szíves tudomásul vétel végett.

A további eljárást — az esküszéki tárgyalás eredményét is — tisztelettel fogom tudatni.

A legnagyobb tisztelettel maradván a t. szerkesztőségnek.

M.-Vásárhelyt, 1890. nov. 17.

tisztelő kartársa:

Kerekes Sámuel,

a „Marosvidék” f.-szerkesztője.

Figyelmeztetés.

T. Erődi Mihály főispáni titkár ur irodalmi förmedvénye.

Erődi Mihály főispáni titkár aláírásával Marosvásárhely polgárai! ezimben, egy 7 oldalra terjedő röpirat jelent meg 1890. nov. 16-án Gálffy Bálint nyomtatásában Marosvásárhelyt. Ezt az irodalmi förmedvényt utca hosszában ol számra hordozták és osztogatták mindenkié. Kezemhez is feles számú példány jutott, utcán, színházban és saját lakásomon. Hivatalos elfoglatásom gátol abban, hogy érdemileg válaszolhassak ezen hosszú lére felelesztett pamphletre, mellyel szemben megfogom keresni a kellő jogorvoslatot.

gondolat (hibetóleg a menekülők által) hogy az oláhok azért eresztettek olyan könnyű szerrel a városba, hogy most már éjjel, nagy erővel elállják utunkat és közlünk egy sem érendi el a reggelt. Ha közelebb nem, Felvincnél már nagy oláh tábr vár reánk és ott fognak megrohanni. A menekültekkel telt szekereket közre véve, a férfiak közül sokan gyalog mellettük (megható látvány) elindultunk végre Enyed végéig. Hát én azt már most nem tudom hány? de ugy gondolom lehetett össze-vissza vagy 80 szekér, sőt több is.

Kellő csendben és óvatossággal haladtunk mind előbb-olább a nélkül. hogy a legcsekélyebb akadály is gördítettett volna utunkba, holott eddig már rég meggyőződhetek volna az oláhok, hogy nincsenek ágyuink. Végre Felvinchez értünk minden baj nélkül.

Itt hosszabb megállás volt és a felett folyt az illetők közt a tanácskozás, vajjon bemenjünk-e egyenesen Vinczre vagy e romvárost megkerülve igyekezzünk Torda felé. Azonban tekintve a velünk (szekereken) lévő menekültek nagy számát is, abban történt a megállapodás, hogy egyenesen Vincznek kell menni.

A szokásos avent-garde-ok előre küldése után tehát mindnyájan megindultunk (nem kevés szorongások közt és mindenre készen) az országuton egyenesen előre Felvincznek. Abban az időben (Enyed felől jöve) egy meg lehetős meredek hegön át lehetett Vinczre érn*) Mi e hágo oldalán felfelé mentünk, fegyvereinket tüzelésre készen tartva, minden perczen vártuk; hogy no most dördüldend reánk egy decharge a magaslatról!

Azonban felértünk és sehol semmi! Nem mondatom hogy nyugodtan, de csendesen keresztül vonultunk Vinczen is, a legkisebb baj nélkül.

Akkor az aggdóbbak azt mondták, hog a községen tul várnak. A hegyeken köröskörül semmi őrtűzők

*) Zsidóvár.

Sz.

Egyelőre csak annyit kívánok jelezni, hogy én t. Erődi Mihály főispáni titkár urnak egy hirdetőmentyi fogalmazványára tettem — hirlap írói jogomból kifolyólag — egy ártatlan megjegyzést. „Felületes” jelzőt használtam ezen fogyasztásokkal megjelent közhirdetőmentyé-re. Ebből fejlődött ki a hecz. Én közhivatalnok nyilvános működését bíráltam meg, a főispáni titkár ur becsületkérdést kovácsolt belőle. Tetőzete azon tisztességről megfeledezett nyomtatvány, mely ma már közkezen forogva, hirdetheti a főispáni titkár ur irdalmi szegénységi bizonyítványát.

Nyilvános pályán eltöltött közéletem, társadalmi munkásságom és Marosvásárhely sz. kir. közügyeivel összeforrott sajtóügyi munkásságom és egyéni tevékenységem azt hiszem, hogy minden elfogulatlan és józan gondolkozású tisztelt polgártársam előtt felment azon kényszerből, hogy az ellen védekezsem.

A líhegő bosszu vagy a megsértett hiúság ferde kinővése kellett oda, hogy ezt a ponyván termett, hoszszura nyult nyomtatási galand-férgét egy közhivatalnok napfényre bocsáthassa.

Ha valaki még nem ismerné t. Erődi Mihály főispáni titkár urat, ott van nyomtatásban lelki tükré, gyönyörködhetik szép jellem-vonásaiban!

Lesz gondom róla, hogy kellő világításban is láthassa a t. közönség a magáról és hivatalos állásáról ennyire megfeledezett főispáni titkár urat.

Csak egy kevés türelmet kérek!

Marosvásárhelyt, 1890. nov. 17.

Kerekes Sámuel,

a „Marosvidék” f.-szerkesztője.

Jogorvoslat egy röpirat ellen.

Mai napon kiadott „Figyelmeztetés” című értesítéselem kapcsán, egész tisztelettel hozom a nagyérdemű közönség becses tudomására, hogy az Erődi Mihály főispáni titkár neve alatt megjelent és Marosvásárhelyt 1890. nov. 16-án este nyilvánosságra hozott, minden illetmet és tisztességet nélkülöző röpirat ellen a bűnvádi eljárást megindítottam.

Hivatalos teendőim végeztével, d. e. 11 és 12 óra között, felkerestem t. D. Nagy János ügyvéd urat s felkértem jogi képviselőmül. Elfogadta. Azután a helyi t. királyi törvényszéknél, miut illetékes sajtóbírósnál, jelentettem be, hogy „becsületesítés és rágalmazás” ezimben említett röpirat szerzője t. Erődi Mihály főispáni titkár ur ellen, a bűnvádi eljárást — a törvényesabta uton — megindítom s szóbeli bejelentésem után a szükséges írásbeli keresetet is — a lehető legrövidebb idő alatt — tisztelettel betérjesztem.

Erzékeny vagyok becsületesemben megtámadva ezen összeférelt röpiratban. Nem késtem — az első 24 órán belül — kellő jogorvoslatot keresni.

Közpályán töltött életem, erkölcsi testületekben viselt bizalmi állásaim, ezuttal is felmentenek attól, hogy egy szenvedélyesen írott és a bosszu által sugalmazott becsületes röpirat ellen magamat még védelmezni is

nem látszottak, mit szintén rossz jelnek, az ellenség óvatosságának tulajdonítottak.

Azonban a városban tul sem állott bizony mi elölkbe senki. Igaz, hogy az előőrök jeleztek (Enyed felől jöve) az országuttl jobb re magaslatokon némi mozgolódás formát, és mi ugyancsak lökészen tartottuk fegyvereinket, de itt sem akdtunk semmi ellentállásra. Lehet hogy voltak, de nem mertek meg támadni.

Mi pedig aztán, egészen megkönnyebbülve, csendesen folytattuk utunkat Torda felé, a hová — a kimerülésen kívül — minden egyéb baj nélkül megérkeztünk hajnal felé. A kimerülést pedig ellehet képzelni, ha meggondolja az ember, hogy az előző nap délelőtől fogva — t. i. mikor Vinczen leszállottunk a szekerekről — többet soha még csak le sem ültünk mig vissza nem érkeztünk Tordára.

Mikor a 11-ik zászlóalj 2-ik százada Tordára az nap délután (vagy másnap reggel már nem emlékszem) ismét kirukkolt, a parancsnok megfeddette az engedetlenérgárt, főként pedig a hadnagy Ujlakit, hogy a parancson tul ment, és szóllott a katonáknak! Azután erősem üredicsért, mint honfiakat, kik nem hallhatták a nélkül honfitársaik pusztítását, hogy — a lehetőségig — segítségükre ne menjenek, mit igazol a nagyszámmal menekültek itt léte.

A dicséreten kívül minden legénynek (haj, nagy pénz volt az akkor) egy ezüst huszas utaltatott ki, ajándékul. A 11-ik zászlóalj legénysége azonban csaknem egészen müvelt férfiakból állván, a 2-ik századnak ezen expeditióban részt vett tagjai, ott a helyszínen, rövid tanácskozás után kinyilatkoztatták: *hogy egyik sem veszi fel a huszast, hanem kéri a parancsnokot, osztassa ki azokat az enyedi menekültek között.*

Ezért újabb elismerésben részesítettett a század.

*

*

*

megkísértsem. Egy nyitott könyv egész életem s hatálan itt ott botlást követhettem is el 18 évi szerkesztői pályámon, vagy tévedhettem a napi rendre hozott kérdések megítélésében és elbirálásában: készséggel siettem megtenni a helyreigazítást, vagy siettem beismerni hibámat. Ez alkalommal egy lényegtelen hirlapi megjegyzés mérgetesítette el annyira ezen ügyet, mely egyáltalában nem érdemelte meg azt a nagy izgalmat és röpiratozást, melyet a főispáni titkár ur kieröltetett.

Közhivatalnoknak közdolgozokban való működéséről jogom volt véleményt mondani. Ezt jövőre is teszem s terrorizáltatni magam nem engedem!

Várom az igazságszolgátat, keresem a hivatott esküdszék igazságos ítéletét.

Marosvásárhelyt, 1890. nov. 17.

Kerekes Sámuel,

a „Marosvidék” f.-szerkesztője.

Irodalom.

Pályázat. A „Magyar Ifjúság” című képes hetilap a serdültek (10–16 éves) mindkét nembeli ifjúság számára a következő pályázatot hirdeti: Kiváratik egy rövidebb, 3–400 soros ifjúsági elbeszélés; egy ugyanolyan terjedelmű ismeret terjesztő cikk bármely tudomány köréből. Mindegyik dolgozat jutalma 100 frank aranyban. A pályaművek decz. 10-éig a lap szerkesztőjéhez: dr. Radó Antalhoz küldendők (Budapest, Károly korut 15), ki a pályadíjakat decz. 24-én fizeti ki.

VEGYES HIREK.

— Főuri esküvő folyt le f. hó 22-én egy fényes rokonsági összeköttetésben levő, történelmi nevű család kebelében, mely iránt az érdeklődés a legszélesebb körben nyilvánult. Magyargyerőmonostori báró Kemény Endre, országgyűlési képviselő, m bükkösi nagybirtokos és neje nagybarcsai Barcsay Irma szeretett leánya, a család igazi kedvence, Magyargyerőmonostori báró Kemény Olga esküdtött e napu örökhűséget szíveválasztottjának: Gencsy Zoltán borsodmegyei nagy birtokosnak. Részünkről már azt is örömmel látjuk, ha a szoroson vett királyhágóntuli és inenni társadalmi exelusivítás mindinkább enyészik, — de uség inkább örvendünk, hogy a benső családi összeköttetés is szaporodva, az egységes szellemű magyar társadalmat a legtermészetesebb uton teremtik meg. Ilyen természetű, a kölcsönös szeretet és bizalom szülte e hymen is, melynek megünneplésére a mélyen tisztelt család rokonai és jó barátai közül számosan gyűttek össze városunkba. A vőlegénys a rokonok nagyrésze az esküvő előtti napon érkeztek meg s az ugyanevezett „sirató estét” Nagybarcsai öz. Barcsay Albertné házána vígan ülték meg. 22-én reggel a szülei háznál volt a reggeli. Az esküvői ünnepély, melyet a lelkeszi teendő: Mooré Károly m-bükkösi ev. ref. pap végezte szép beszéd kíséretében, szintén a szülei háznál, déli 1 órakor folyt le. Délután

Maszák Hugó szintén szemtanu, az Ujlaki által vezetett esapat emez utjáról ezeket írja:

„Tordáról csütörtökön, január 11-én délelőtli 11 óra tájban mintegy 40 szekér és 100 honvéd indult Enyedre, hogy a 4 nap óta égő városból, ha még lehet, megmentsenek valakit. Csatlakoztam hozzájuk, remélve, hogy anyámra ráakadok.

Rendkívül erős hideg volt, a hőmérő 26 Reumur fokon állott, mikor pokróczokba takarózva megindultunk.

Az uton a kercsedi fogadó táján, távolról két alak közeledett felénk gyalog. A ferencziek zárdájának két tagja volt*) És milyen ruhában. Hosszu misemondó ing volt rajtuk, hátukon fekete szegélyű temetési pallium, lábaik nyulbörbe kötve, mert ruháiktól és eszmáiktól megfosztották a római testvérek. Életben maradásukat is csak annak köszönheték — a mipt mondák — hogy mikor Viskolezít ornatusban szentéggel kezében leütötték a rablók és a templom fosztogatásához kezdtek, kisurrnva, a kriptába menekültek s onnan este, a kert mögött a patak mentén, a jögen menekültek. Folytonosan távol a szántóföldeken bujdokoltak és csak Felvincz táján kerültek az országutra.

Hajmeresztő kegyetlenségről, embertelen kinsásokról beszéltek, miknek részben szemtanui valának és csak akkor gondoltak menekülésre, mikor már papi ruhájuk és a templom sem adott védelmet. A papokat kocsira vettük és megindultunk tovább. Utunkat folytatván Felvinczre értünk, melyet még őszszel leégettek volt az oláhok, leégettek pedig a sző teljes értelmében porig, mert a sütő kemenéczéken, és itt-ott egy-egy kéményen kívül csak a templom, a nagy fogadó, a posta épület fala állott feon feketére kormosodva.

(Folyt. követ.)

*) Mándik Mátyás és Vetro Lajos.

Sz.

3 órárt
sereg,
A felk
dette
házasp
nászna
pau S
Sárköz
György
Kálmá
más a
mosoly
azon k
B. Ke
bet érn
özv. Z
Barcsa
szöntö
gyaror
az esk
asszon
kimon
köszön
vált
Az itj
Borsod
legjobb
tek, u
viselő
világos
nagyb
Kemén
koszor
Báuffy
br. K
uagys
varmeg
neje g
esai b
mezés
Kemén
selyem
Pánadi
Kemén
főispán
mény
képvise
leonesi
losone
katalvi
Károly
falvi Z
Hölgye
zselné
Ferenc
plüssel
virágos
drine,
virágok
szin ke
ruha l
Barcsa
ragokk
B. Ke
nyörü
volt. A
gyaror
meg.

hó 2-á
állandó

báró K
meltős
mely a
Püspök
Imre s
Zlémán
deklóde
um ren
főispán
mester
gárság
üdvözlé
pen si

ben a
relme
gyi tik
meg m
eredete
bet, az
való de
fogadot

3 óra a vármegye nagytermébe vonult a fényes nasz-sereg, hol diszes és gazdag m ennyegzői lakoma várta. A felköszöntök sorát az ősz báró Kemény György kezdte meg, kedves és szeretett unokájára s férjére: az új házaspárra köszöntve. B. Kemény Endre Genesi Ferencz násznagyra, Horváth Gyula az örömszülökre, Csató alispán Sárközy alispánra s a magyarországi vendőgekre, Sárközy Aurél b. Kemény Györgyre és nejeire, b. Kemény György Csató alispánra emeltek pohasat. B. Kemény Kálmán főispán megemlítve, hogy e közgyűlési tereben más arczok látásához szokott s most azok helyet vidám, mosolygó női arczokat lát, poharát a hölgyekre emeli, azon kívánsággal, hogy alkotmányosan kormányozzanak. B. Kemény Endre oly „vén asszonyokért“ iszik, kik többet érnek a fiataloknál: özv. b. Kemény Dénesnéért és özv. Zeyk Károlynéért emeli poharát. Horváth Gyula özv. Barcsai Albertnére, ki nem irigy unokája szépségére, köszöntött. Horváth Károly a koszos leányokért s a magyarországi hölgyekért emelt poharát. b. Kemény Endre az eskető lelkészre, b. Kemény György a bájos menyasszonyra, Csató alispán Horváth Gyulára az őszinte, szókimondó férfiura, b. Kemény Ákos a koszos leányokra köszöntötték. Ebéd után tánczra perdült a násznép, Horváth Gyula kezdvén meg a szép menyasszonnyal. Az ifjú házaspár az esti gyorsvonattal utaztak el Darócra, Borsodmegyébe, a völegény nemesi birokára, tisztelőik legjobb kívánatai által kísérvé. Az ünnepélyen résztvettek, mint násznagyok: Horváth Gyula országgyűlési képviselő és neje báró Splényi Berta (sötétzöld plüss ruha világos betéttel), gencsi és érmihályfalvi Gencsy Béla nagybirtokos és neje; mint vőfélyek: Patay József, báró Kemény Ákos, br. Kemény György és Horváth Tamás; koszos leányok: br. Kemény Evelka (rózsaszín), báró Bánffy Alice (rózsaszín), br. Splényi Marika (világoskék) br. Kemény Rózsa (rózsaszín). A bájos menyasszony nagyszülői u. m. br. Kemény György, Torda-Aranyos vármegye volt főispánja, a Szt-István rend lovagja és neje gr. Bethlen Mária, özv. Barcsay Albertné nagybarcsai Barcsay Jozsefine (vasszínú szürke plüss ruhában himézéssel, aranycipke főkötővel). Az örömszülők: báró Kemény Endre és neje Barcsay Irma (szürke világos selyem ruha plüssel díszítve, ezüst fejkötővel). Vendégek: Pánádi br. Splényi Henrik, magyargyerőmonostori báró Kemény Ödön, br. Kemény Kálmán cs. és kir. kamarás, főispán, br. Kemény Simon, br. Kemény Gyerő, br. Kemény István, genesi és érmihályfalvi Gencsy Bertó orsz. képviselő, Sárközy Aurél Fehérvármegye alispánja, kellemesi Melczér Géza orsz. képviselő, Horváth Károly, losonezi br. Bánffy Kázmér és br. Bánffy Ferencz, jan-kafalvi Csató János kir. tanácsos, alispán, dr. Magyar Károly főorvos, zeykfalvi Zeyk Károly orsz. képviselő, zeykfalvi Zeyk Dániel orsz. képviselő, Zeyk Kálmán. ir. Szász K, Hölgyek: B. Kemény Ödönné, zeykfalvi id. Zeyk Józsefné b. Kemény Emma, (lilaszín ruha himeléssel), Petki Ferenczné b. Kemény Emma, (sötétvörös bordeaux ruha plüssel), b. Splényi Henrikné Barcsai Malvin, (ezüstsínez-virágos selyem plüssel), B. Splényi Gézané Barcsai Xandrine, (világoskék selyem sötétkék plüssel és rózsaszín virágokkal), B. Kemény Simonné Petki Emma, (pövaszín kék ruha himézéssel), B. Bánffy Kázmérné, (fehér ruha lila virágos), Melczér Gézané, (világoszöld selyem) Barcsai Tima (rózsaszín selyem zöld plüss, rózsaszín virágokkal), R. Kemény Katalin és Ida (Orém szín ruha), B. Kemény Gizella (fehér), Zeyk Iza, (rózsaszín). A gyönyörű menyasszony ruhája egyszerű fehér satin duchese volt. A hölgyek általában nagy uszályos ruhákban, a magyarországi urak meg a völegény diszmagyarban jelentek meg.

— Rendkívül megyei közgyűlés lesz december hó 2-án, melynek tárgyait a december 9 én tartandó, állandó választmány fogja előkészíteni.

— Látogatás. Vármegyénk főispánja méltóságos báró Kemény Kálmán ur nejevel báró Bánffy Polixena ó méltóságával e hó 17-én Gyulafehérvárt látogatták meg, mely alkalommal a város nevezetességeit tekintették meg. Püspök ur ó Nagyméltósága intézkedése folytán Nagy Imre székesegyházi kanonok, Veszely Karoly prépost és Zlémán Ágoston könyvtár ór vezetése mellett kiváló érdeklődéssel szemlélték meg a székesegyház és Bathyánum rendkívül érdekes gyűjteményeit, nevezetességeit. A főispán ur és neje ó méltósága Novák Ferencz polgármester vendégei voltak, s itt alkalmuk nyílt a város polgárság részéről is az irántuk táplált szeretetből kifolyó üdvözlésben részveszteni, a midőn tüzölt zenekar igen szépen sikerült szerenáddal tisztelte meg.

— Nagyenyed város regáléja kártalanítási ügyében a m. kir. pénzügyminiszter volt járt küldöttség kérelme folytán, az egyezkedési tárgyalásra Zeitler pénzügyi titár küldetett le s miniszteriumtól, ki 22-én kezdte meg munkáját új alapon a borárlására néze, melyet a eredetei kérelmében fel is vett, azonban mint előnyösebbet, az albizottsági tárgyalásnál a Tövis községgel való összehasonlítás kérte, mit a pénzügyminiszter nem fogadott el. Remélhető, hogy az új tárgyalás alkalmával

egyezés fog létre fónni, s így a város, ha nem is oly mértékben, mint kérelmezte, de megközelítőleg kárpóltatni fog.

— Solymosi Elekről kitűnő színművésznőről a „Pester-Loyd“-nak f. hó 16 iki számában, a „Kassai diák“ ban levő legújabb szereplése alkalmából, nevezett lap híres kritikusa, a következő kritikát írta: „Solymosi egy tökéletes ember, egy magyar Matrasz, ki a mai napon jogot szerzett magának arra, hogy azon zárt társaságba jusson, melynek tagjait az utokornak is meg kell köszörsznie.“ Niután teljesen megvagyunk győződve, hogy e szavak valódi kiitkát a nem hizelgést foglalnak magokban s mert tudjuk, hogy Solymosi komoly törekvéssel és igazi tanulmányai alakítja szerepeit, őszintén gratulálunk a sikerhez.

— Hymen. Szilágyi Erzsike várszék szép leányának egyik legszebbike jegyet váltott Salamon Antalal. Boldogságot kívánunk.

— Az iparos ifjak dalestélye jövő szombaton folyó hó 29-én fog megtartani; melyre ismételtelen felhívjuk az érdeklődő közönség figyelmét.

— A nagyenyedi gyűmölésészeti egyesület folyó hó 19-én dr. Magyar Károly elnökle mellett tartott választmányi ülésében a vidéki szőlőszet érdekében igen fontos határozatot hozott. Értésülvén, hogy a helybeli vincerellér-képezde igazgatója Mórágvi István kormánytól megbízást kapott egy alkalmas terület megszerzésére, melyen a phyloxeraentes amerikai szőlővesszőt nagyban lehetne előállítani; a választmány mérsékelt bérfizetés mellett felajánlotta 5 holdas, bekerített, kertészházzal ellátott kitűnő talaju kertjének fele részét 20 évre, a mondott célra, miután nagyfontosságúnak tartja, hogy a phyloxera fellépte esetére a szőlőgazdák nagymennyiségben olesón kaphatnák a szőlők új beültetéséhez szükséges amerikai anyagokat és oltószőlőket, s miután a fennmaradó terület az oltvány iskola tovább fejlesztésére is elégségesnek mutatkozik. A felajánlott terület a mellett, hogy víz mellett fekszik, azon nagy előnnyel is bír, hogy a növekvő szükséghez képest a szomszédos területek hozzá csatolásával könnyen 5-6 holdra is megnövelhető. Nem kétekedünk, hogy a földművelési miniszter jóvá fogja hagyni a mindkét félre előnyös pontozatokat, mely esetben az amerikai alanyok nagymérvű szaporítása már a tavaszon kezdetét veheti. Zeyk Gábor gazdasági előadó és szőlőbirtokos is élenk részt vett az érdekes tanácskozásban. A szép nővérs és igen szépen nevelt alma- s körtveolványok nagy mennyiségben vannak készletben, s eladása megkönnyítésére árjegyzék fog nem sokára a közönség rendelkezésére bocsáttatni, s hiszik, hogy tömeges megrendelésekre számíthat az egyesület, mivel eddigi vevői az olesó és szép oltványokat nem győzik eléggé dicsérni.

— Halálozás. Kovács Titusz vármegyénk régi huszárja, hosszas betegeskedés folytán, 21-én éjjel meghalt.

— Koch gümőkör ellenes gyógymódja, noha beavatottakon kívül a világra nézve még titok, azonban szárnyra kelő hírekkel itélve sok tekintetben lehet áldást hozó a gümőkörben s ezzel rokon bajokban szenvedő betegek nézve. Mig a nagyon előre haladt bajban hatástalan lenne, addig a nem nagyon megrögzött, valamint a gümőkörön alapon fejlődött és izületi korallakok tovább fejlődését csodás gyorsasággal szüntetné meg. Szó van róla, hogy Koch az általa költségesen elő állított oltó folyadékot az összes orvosok rendelkezésére bocsátaná. Más versio szerint titkát egyelőre magának tartaná, mely esetben előre láthatólag a világ minden részéből a betegeknek oly tömege árasztaná et csakhamar Berlint, hogy azoknak csak elszállásolása is a legnagyobb nehézségekbe ütköznék.

— Megyei bizottsági tag választás lesz f. hó 24-én Nagyenyeden és Marosúrvárt, Enyegén 2, Ujvárt 4 helyet kel betölteni.

— Az adózó közönség figyelmébe. Nagyenyed város adóhivatala egy az általa kibocsáttott hírdetményében figyelmezteti mindazon birtokosokat, kiknek bérházai-zaikban változás állott be, hogy azt a nálla ingyen kapandó nyomtatványon jelentsék be f. évi december hó elejéig annyival is inkább, mivel az azon tul érkező bejelentések tekintetbe nem fognak vétetni.

CSARNOK.

Első kalandom.

[Humoreszk.]

Írta: Báró Wolzogen Ernő.
Fordította: Lengyel György.

(11. Folyt.)

— Istenem, Istenem! — fuldokolt Mrs Mimi — Ferdinand! Lehet-e ezt hinni!? Mert ó miudig oly elő-

zékeny volt hozzám és én nem tettem semmit, — kivéve egyszer, variációiról azt mondtam, hogy nem érnek semmit, mert nem tudtam, hogy ő írta. Oh Istenem, Istenem! Fumpim, drágaságom, itt éhen kell halnunk és soha sem fogunk eljutni Belgádba nagymamához.

— Na, na, édes Müllerné asszony — vigasztalám nem fog mindjárt halni éhen. Mert én már előre felrendeltem a table d'hôte-t a szobába. E kilátás dacára nem akart anya és gyermek felhagyni a sirással, és én egyik kezemmel a baby kopasz fejét simogattam, a másikkal Mrs Mimi vállát lapogattam megnyugtató képen.

Ezen működés közben lepott meg a szobaleány, ki már ezelőtt kapott az asszonykától felszólítást, hogy Fumpsnak friss tehéntejet hozzon. A jó leány azonnal kimutatta, hogy valódi nőies érzésénél fogva a kis lármaszák ismeretlen fájdalomt fel tudja fogni, az anyától elvette a pólyát, mig az az ismeretes főző eszközzel foglalatokodott és tánczolva s dalolva ugrándozott le s fel a szobában úgy, hogy a gyermek felhagyott kiáltó elleneséges indulattal és még valami kis hangcséskát hallatott, mely mind két hölgy részéről jóízű vidám nevetésre adott okot.

Ha már a hamburgi cseléd leányok főleg egészséges színűkkel, szives indulatukkal, hófehér kötényükkel és kokett fejkötőjükkel joggal tartatnak az egész Német-birodalom legszebb nőcselédjeinek, de még is egy ilyen ingerlőszép szobapinczérnő, mint ez, még bizonynyal Hamburgnak is egy különlegessége. Ez sokkal jobban tetszett nekem, mint szőke Mrs Mimi kisirt arczával, ki szembeötöl ellentéte volt ennek a mosolygó, friss, kis hamburgi lánynak. Mert ugyanis én a siró nőket soha sem tudtam kiállani és a szegény írőkól egy nevetéses sokassá vált hazugságnak tartom, hogy a könnyek a női arczot bájosabbá szokták tenni.

Benső jól eséssel szemlélttem ezt az igéző hotel-nimfát az ablak mélyedésből, hová szemérmesen visszahúzódsam és mindannyiszor elszomorodtam, a hányszor a csemetgyű elszállította.

Az ablak üvegen doboltam s elgondolkozva néztem a ragyogó tükörből a beláthatlan kék semmisséget.

— Még sem tud semmit, báró ur? — törte meg végre társnóm a hosszu csendet, mely alatt csupán a magát habsolva tápláló csecsemő kéjes szuszogása volt csak hallható.

Feléje fordultam és impozáns állásba helyeztem magamat.

— Igen Madáma — mondtam — tudok valamit! El fogok menni és aranyórám, melyet papa jutalmul adott jól letett vizgámért, — befogom tenni!

A meghatottság már-már győzedelmeskedni készült rajtam s így gyorsan ismét vissza kellett forduljak.

— Oh ne, azt ne tegye — a szép óra! Várjon csak, most jut eszembe: itt van az én karpereczem, közepén a nagy rubinnal, melyet férjem menyegzőnk alkalmával ajándékozott, várjon, mindjárt előkeresem a kofferből. Azt mondta Ferdinandom, hogy 120 forintért, három évi megtakarított pénzén vette akkor. És most még utiköltséget sem akart hazáig adni, az utálatos ember, az... Ah, de nagyon megfog haragudni, ha meghallja, hogy én lakodalmi ajándékát betettem, mert midőn egyszer Londonban nekünk is ilyen szűken telt, hogy holmit zálogba kellett tennünk és én a karpereczet is oda akartam adni, így szólt: Mimi, ha te engemet szeretsz, akkor nem zálogosított el a karpereczet, az nekem igen fájna!? Igen azt mondta. báró ur — ah, ő oly érzékeny ember volt! — És akkor szegényke uj könnyekbe tört ki.

De nngem uj remontoir óram jobban érdekelt, minf az allattomos hegedős fájdalom érzései és elfogadtam a karpereczre vonatkozó ajánlatot, mihelyt Mrs Mimi a koffer mélyéből előkotorászta, siettem vele a házból kijutni.

Oly felséges, ragyogó koraeszi reggel volt, mintegy arra teremtve, hogy az ember kibéreljen egy csónakot és a kikötőben boldogan evezgessen, vagy még inkább a szobaleányok legigézőbbikével gőzhajón Blankenesébe tegyen egy kéjutuzást. Szálljatok el bájos álmak! E helyett kegyetlen sorsom gyötört ebben a szép tenger parti városban, melyben egy embri leket sem ismerem s lehető legnagyobb sietséggel igyekeztem egy vagyonyos izraelitát felfedezni, kitől a szükséges pénzt kezemhez kaphassam. Elmélyedve jártam ezen öreg városrészen, mivel minden eldugott utczában kerestem egy kisegítő intézetet.

Csudálatos! Midőn egy utca szögletén körül néztem, hogy a visszamenő utat el ne veszítsem, ugyanazon szűrkébe öltözött középkoru ur öltött szemembe, a ki, már midőn a vendéglőt elhagytam a kapu mellett kő-

vetlen közel a sarkamba volt. De én, mint mondám, Hamburgban egy lelket sem ősmartem és bizonyosan csak egy véletlen volt, hogy ez az ur is épen ezen a görbe uton jár.

Végre egy zálogház czéjére bukkantam és bizonyos szivdobogással léptem át ennek a poros boltnak küszöbét.

— Bocsásson meg uram — kezdém kinos zavaromban — legnagyobb fájdalomra szükségét érzem, ezen értékes kincset...

— Tudom, tudom — mutassa csak s ne beszéljen semmiséget — szakított félbe a tapintatlan izraelita.

— Itt van egy arany brácelet egy felséges rubinnal. százhusz forint az ára.

— Honnan tudja ön azt oly pontosan, fiatal ur? — Én? Na, én — én, hiszen csak kell tudjam — én ajándékoztam feleségemnek lakadalmunkkor.

— A lakadalmokor! — A nagyszert Ábrahámsóhnt ugy látszik ez gyönyörködtette. — Igen, hát akkor Müller K. F. urhoz van szerencsém, kinek neve ide be van gravírozva: Mimijének 1873. augusztus 5-én?

— Igen, én vagyok az — mondám daczosan. És hol lakik ön? Engedje meg, egy ilyen értékes tárgynál a birtokos felől egész bizonyosnak kell lennem.

— Hotel de l'Europa! — felelék röviden és büszkén.

— Oly mélyen meghajolt, hogy jelentékeny orra a pudlit érinté.

— Na, mivel ön nagyságos Müller ur, adok egy márkát!

— Egy — márkát? Engedjen meg édes Ábrahámsóhn ur, jól értettem?

— Bocsánatot kérek, tovább nem mehetek. Az eredeti értéknek mindig egyharmadát fizetem — egészen szolid üzlet, Müller ur! Ez a karperecz, mit ön 1873. augusztus 5-én adott Mimijének, tombakból van, a rubin üvegből. Ára három márká, ön kölcsönzők rá egyet.

— Tombak?! — kiálték rémülve — Akkor ön bizonyosan azt is fogja állítani, hogy ez az óra is tombakból van! — És reszkető ujjakkal kivettem órámat s a neveléses szemita elé tartottam.

— Oh nem, Müller ur, ez egy szép, elegáns, valódi arany óra! — Minden oldalról megnézte és aztán kinyitotta fedelét, hogy a firmát lássa. És ismét félre húzódtak ó-testamentombéli vonásai diabolikus vicсорítás hőzben. — Uram ne hagy el! Miért gravíroztatott ide Müller ur, egy koronát és ily szép ezimert alája!

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Szöleink ujja alakítása.

Az országos magyar gazdasági egyesület által f. év nyarán rendezett szőlészeti tanulmányutról szóló jelentések „szöleink ujja alakítása” czimén nem rég hagyták el a sajtót. Közöljük az érdekes utelírás konkluzióit, melyekről hisszük, hogy szőlőtermelő olvasóinknak a filoksyera elleni védekezés terén sok tekintetben szolgáltatnak foglalkozhatni.

Az eddigi tapasztaltak után a filokszera elleni védekezésnek a régi és elpusztult szőlők ujra telepítésének biztos és célravezető módját, a mely a mi viszonyainknak leginkább megfelel, a mely a mi régi szőlőkultúránktól legnevesebbé tér el és a melyet néptünk legkönnyebben elsajátít, első sorban is az amerikai fajok kultúrájában látjuk. S az amerikai fajok ültetését és szaporítását, mint régi szőlőink helyreállításának biztos módját a termelő közönségnek lehető nagy körben és a legmelegbben ajánlhatjuk.

Tesszük ezt a direkttermőkkel ép úgy, mint a vad alany fajokkal, melyekre saját nemes fajtaikat nemesíthetjük.

Az amerikai fajok kultúrájával az direkttermőkkel, akár a régi szőlőkkel, akár a szöleinket ujja telepíteni, azt sikeresen fogjuk eszközölni, ha első sorban a szőlőtermelés általános szabályait követjük és betartjuk. Ezek közé tartozik kiválólag a rigolirozás. Amerikai szőlőt rigolirozatlan talajba ültetni félig kidobott költség és fáradság. A talaj minden esetben 70—80 cm. mélyen megforgatandó.

A mint a régi szőlők nem termeltek kellő trágyázás nélkül, úgy az amerikai fajok mégkevésbé fognak teremni. Különös figyelmet szenteljünk itt a műtrágyákra a melyek ma már könnyen beszerezhetők és legnagyobb jövők éppen a szőlőművelésnél van.

Az amerikai vesszők megölje a sűrű ültetés. Ültetésük legalább 120+120 cm.-re, vesszőszaporítás czéljából pedig —150+150 re, ha pedig ojtani is akarunk 200+200-ra, gondos kezelés mellett azonban az utobbi esetben elegendő 200+200.

Az ültetést legjobban eszközölhetjük zigolirozott talajba, (fűt) után gondos iszapalással.

A kapálást, a talaj tisztántartását egyáltalában lehetőleg figyelembe ajánljuk, Hasonlóképp megkövetelik az amerikai fajok a karózást, mert karó nélkül lehetetlen a

tőkét hosszúra metszeni, a minek elmaradása számtalan amerikai tőkének okozta már eddig is vesztét. Egyáltalában a metszésre az amerikai szőlő-kultúránál kiváló gond fordítások; mind a direkttermőket, mint az ojtványokat hosszúra kell metszeni.

A szegényebb néposztálynak, mely még sem kellő szakértelemmel, legtöbbször pedig már a kellő anyagi erővel sem rendelkezik, gyorsan és nagy tömegben, egyedüli menedéket csak a direkttermőkben vélhetünk. A direkttermők borsai tűrhetők, sőt nem ritkán jó minőségűek (Folyt. köv.)

NYILTÉR*)

Van szerencsém az érdekeltek becses figyelmébe ajánlani, hogy az 5% magy. papíráradék kötvények uj szelvényeinek felvételét külön jutalék felszámítása nélkül eszközölöm. E czélból a szelvény utalványok hozzám lehetőleg mielőbb beküldendők. Ugy helybeli, valamint vidéki megbízások után is, csakis a hivatalosan megállapított költségeket számítom fel.

Továbbá, már beváltom a magy. 5% papíráradék kötvények folyó évi december 1-én esedékes szelvényeit is, az esedékesség idejéig járó kamatok levonásával.

Hutflesz Károly,

bank- és pénzváltó üzlete Kolozsvárt.

*) E rovatban közzétételre nem vállal felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÜRÖK BERTALAN.
Kiadótulajdonos: WOKÁL JÁNOS.

Verfälscht schwarze Seide. Man verbrenne ein Müsterehen des Stoffes, von dem man kaufen will, und die etwaige Verfälschung tritt sofort zu Tage: Echte, rein gefärbte Seide kräuselt sofort zusammen, verlöscht bald und hinterlässt wenig Asche von ganz hellbräunlicher Farbe. — Verfälschte Seide (die leicht speckig wird und bricht) brennt langsam fort, namentlich glimmen die „Schussfäden“ weiter (wenn sehr mit Farbstoff erschwert), und hinterlässt ein dunkelbraune Asche, die sich im Gegensatz zur echten Seide nicht kräuselt sondern krümmt. Zerdrückt man die Asche, der echte Seide, so zerstäubt sie, die verfälschte nicht. Das Seidenfabrik-Depot von G. Henneberg (K. u. K. Hoflieferant) Zürich versendet gern Muster von seinen echten Seidenstoffen an Jedermann, und liefert einzelne Robe und ganze Stücke porto- und zollfrei in's Haus.

12,417. sz.

Pályázat

Vizakna város állatorvosi állomására.

Javadalmazás: 400 frt fizetés, a város külterületén működés esetén 1 frt napi díj, a város külterületén és annak határán teljesített vizsgálati díj fejében.

a) szarvasmarha és ló vizsgálata után 1—10 darabig 1 frt, 10—30 darabig 2 frt. 30 dbon felül levő állatok dbja után még 1—1 kr.

b) Juhok, kecskék és sertések vizsgálata után 100 dbig darabonként 1 kr, 100 felül levő egy db után 1—1 fél kr.

c) Napi díj egy kiszállás után, tekintet nélkül a megvizsgálandó száma és tulajdonosaira, csak egyszer számítható fel.

d) Városi lakosok beteg állatai kezelése alkalmával az 1-ső látogatásért 40 kr, minden további látogatásért 20 kr.

Felhívtnak a pályázók, hogy elméleti és gyakorlati képzettségüket igazoló, valamint személyi viszonyaikra vonatkozó bizonyítványokkal felszerelt kérésüket Vizakna város polgármesteréhez folyó évi december hó 15-ig adhatják be.

A magyaron kívül a német- és románnyelv ismerete szükséges.

Alsófehérmegye alispánjától.

Nagyenyed, 1890. november 16-án.

Csató János,

kir. tanácsos, alispán.

Szám 4650/890.

tkvi

Arverési hirdetemény.

A nagyenyedi kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság által Groza Todorika Danosa Györgynének, Margineán Mária és társai elleni végrehajtási ügyében végrehajtató kérelmére a végrehajtási árverés 76 frt 15 kr. perbeli 20 frt 70 kr és 11 frt 18 kr végrehajtási már megállapított valamint a jelenlegi 6 frt 50 kr. és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett végrehajtást szenvedő Margineán Mária szül. Radui, Margineán Juana, Margineán Páraszkiwa, Margineán Zenszánának a feleenyedi 14. számú tjkben A + 1—26. raz. alatti ingatlanaira 1646 frt megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Az árverés 1891-ik évi január 9-ik napján d. e. 10 órakor Felenyed községben fog megtartatni.

Nyomatott Wokál Jánosnál Nagyenyeden.

Arverezni szándékozók végrehajtató kivételével tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy óvadék képes értékpapirban letenni.

Vevő köteles a vételárt az árverés jogerőre válta után két egyenlő részletben 30 és 60 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 6%-os kamatokkal együtt a nagyenyedi kir. adóhivatalnál, mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. bíróság mint telekkönyvi hatóságnál és Felenyed községe előljárásgánál tekinthetők meg.

A kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság
Nagyenyed, 1890. augusztus 10. Vizezentől, kir. aljbíró.

Hirdetemény

A regáleváltság kötvény birtokosait ezennel tisztelettel értesitem, hogy regáleváltság kötvényeit, ugyszintén az ezekre szóló háromévi kamatszélvényekkel ellátva kiadott utalványokat, eladás esetén a legjobb árban megveszem.

2—3

Hutflesz Károly, Kolozsvártt.

HIRDETMÉNY.

Ö csász. és apost. királyi Felsőségének
1890. április 12-én kelt legfelső elhatározása folytán ezennel megindítatik a

XV.

MAGY. KIR. ÁLLAMSORSJÁTÉK

melynek tiszta jövedelme

a „Fehér kereszt” egyesület, a budapesti szűnidel gyermektelep egyesület, a „Mária-Dorottya” egyesület, a nagy-bányai jótékony nőegylet, a székelyföldi iparműzeum, az országos közegéségi és körjegyzők árvaháza, a borsodmegyei nőegylet miskolci árvaháza, a vagon-talan hivatalnokok özegegyel és árval részére alakítandó alap, a magyar hirlapírók nyugdíjintézete és végre a zágábi orsz. siketnéma intézet javára fog fordítottatni E sorsjáték összes 6767-ben megállapított nyerevényei az alább következő játékterv szerint

160,000 forintra ragnak és pedig:

1 főnyeremény	60,000	frttal
1 nyeremény	10,000	"
5 nyer. egyenk.	1000	frttal 5000 forint
10 " " "	500	5000 "
50 " " "	100	5000 "
200 " " "	50	10,000 "
6500 sor. ny.	10	65,000 "

A húzás visszavonhatlanul 1890. évi december hó 16-án történik.

Egy sorsjegy ára 2 frttal o.é. van megállapítva

Sorsjegyek kaphatók: a lottóigazgatóságnál Budapesten (Post. fővámház, főemelet) hova a megrendelt sorsjegyek ára postautalvány mellett előre beküldendő; valamennyi lottó-só-és adóhivatalnál; a legközebb postahivatalnál, a bécsi „Mercur”-nál és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egyéb sorsjegyjárló közegnél.

Budapest, 1890. október 1-én.

Magyar kir. lottóigazgatóság.

6257/890. tkvi.

Arverési hirdetemény.

A nagyenyedi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság által a marosvásárhelyi kir. ítélőtáblának folyó évi szeptember 8-ik 5315 1890. sz. alatt kelt végzése folytán Klein Mihálynak, Florea Onuez 6760-ai elleni végrehajtási ügyében végrehajtató kérelmére a végrehajtási árverés 356 frt tökékövetelés, ésennek 1888. évi november 15. napjától járó 6% kamatai erejéig 25 frt 30 kr. perbeli, 15 frt 75 kr. valamint már megállapított 11 frt 15 kr. és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett Florea Onuez (Felenyed) nevén felvett a mihálezfalvi 275. sz. tjkben A + 1—6. 9—13. vezeg. s. ingadonokra 594 frt. továbbá tekintettel az 1881. évi 60. t.-cz. 156 §-a pontjára, a mihálezfalvi 364. sz. tjkben Barna Szvinga Kutae és Florea Onuez nevére felvett A + 1. rendsz. a. ogász ingatlanok 42 frt. végül a mihálezfalvi 416. sz. tjkben Szitnea Toma és neje Florea Anna, valamint a Florea Szimion és Cunus nevére felvett A + 1 r. számú alatt felvett ingatlanra 38 frt ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik

Az árverés 1891. évi január 16-ik napján délelőtti 10 órakor Mihálezfalva községben fog megtartatni.

Arverezni szándékozók végrehajtató kivételével tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy óvadék képes értékpapirban letenni.

Vevő köteles a vételárt az árverés jogerőre válta után 2 egyenlő részletben 30 és 60 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt a nagyenyedi kir. adóhivatalnál, mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóságnál és Mihálezfalva községe előljárásgánál tekinthetők meg.

A kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóságtól.
Nagyenyeden, 1890. október 26-án.

Vizezentől, kir. aljbíró

Szer
A KI
lap
közle
K
Wokál
az elő
bérm
Készít

A g
Bethle
ügyi minis
a gyümölc
szük terület
rendelt sze
Tanul
cziaország
képezde ig
földön sze
megbizást
hogy az
lépjen érin
mölcsenyé
se iránt ér
igyekezzék
gyümölcsn
lag? mely
talt elmar
sek volnán
felkarolásá
szemlélvén
jött az erd
dán elvége
meg. Itt f.
mesteri irt
csészeti ir
tesített s a
2 orán át
nalmakat
sével szöve
zett tapaszt
beszellt tárg
tőlagos fels
zése, hogy
laj, fekvés
legi állása
nóítottett
körtve és
fordítani. M
fajok a bat

Emlék

Keresz
az országto
igazvonó mar
magasra hal
fagyott fehé
szedtek le é
hadi szákm
fűköző sze
sáikat kivo
mert menek
mint külséj
valamelyik
járatra.
Honvé
viden vége
E kis
Az uton in
mind enye
Désés
kijöttek elő
lovagló két
unk ilyen
Eayeden 8
ezer. Ezek
válaszolta
Es ez a tr